Mattilsynet

Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Ellingsen Seafood AS - 2026

Risikostyring og internkontroll knyttet til biosikkerhet og velferd

Rapport	
Rapporttittel Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Ellingsen Seafood AS - 2026	**Saksnummer** 2026/140199
Gradering Offentlig	**Dato for rapport** 23.10.2026
Deltakere i revisjonsteamet Janne Kandal, Iselinn Cecilie Bleivik, Ane Wilson Erdal (observatør) og Silje Kristin Kaldestad	**Revisjonsleder** Silje Kristin Kaldestad

1 Innledning

Mattilsynet har gjennomført systemrevisjon hos Ellingsen Seafood AS, i henhold til varsel om revisjon datert 26. juni 2026:

- Dokumentgjennomgang fra 21. august til 8. oktober, ref. dokumentlisten.
- Åpningsmøte og intervju av ledelsen 23., 24., og 30. september og 1. oktober.
- Verifikasjonstilsyn på 3 lokaliteter i uke 37-40.
- Oppsummeringsmøte 8. oktober.

2 Bakgrunn og regelverk

I 2025 døde 54,9 millioner laks i norske oppdrettsanlegg i sjø. I tillegg ble omtrent 10 millioner laks registrert tapt av «andre årsaker». Dette viser at oppdrettsnæringen har store utfordringer med å oppnå god fiskevelferd og bærekraft. Det ble samtidig satt ut over 40 millioner flere fisk i 2025 enn i 2024.

Nye utfordringer, som høye sjøtemperaturer og algeoppblomstring, har endret risikobildet for oppdrettsnæringen. Dette har ført til økt forekomst av kompleks gjellesykdom, håndteringssvak fisk og høyt lusepress. Et stadig endret risikobilde kombinert med økt produksjon, krever at virksomhetene har god risikostyring for å systematisk forebygge hendelser.

Revisjon av oppdrettsselskapene på systemnivå er ett av verktøyene Mattilsynet benytter for å påse at regelverket etterleves i havbruksnæringen. For mer informasjon viser vi til rapportserie på våre nettsider: Systemrevisjon av oppdrettsselskapene | Mattilsynet

Aktuelt regelverk for revisjonen:

- Dyrevelferdsloven § 3, § 23 og § 24
- Matloven § 19
- Forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg
- Forskrift om dyrehelse
- Akvabiosikkerhetsforskriften, Forordning 2020/691, Kapittel 2, Artikkel 5.

Mattilsynets adgang til å gjennomføre revisjon følger av dyrevelferdsloven § 30 og matloven § 23 om tilsyn og vedtak. Innhenting av opplysninger er hjemlet i dyrevelferdsloven § 19 og matloven § 14.

3 Mål

Målet med denne revisjonen var å undersøke om Ellingsen Seafood AS sin risikostyring og internkontroll knyttet til biosikkerhet og velferd er i henhold til aktuelt regelverk beskrevet i varsel om revisjon.

4 Ellingsen Seafood AS

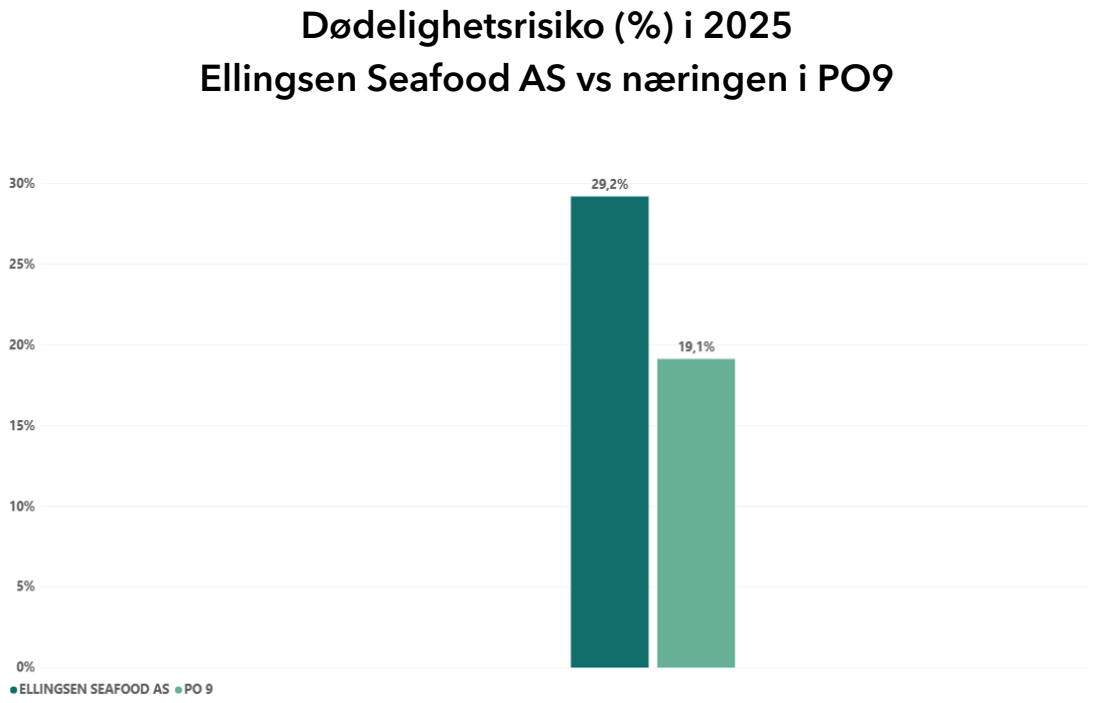
Vi hadde en god dialog med dere under revisjonen, og vi opplevde dere som åpne og imøtekommende. Til åpningsmøtet hadde dere forberedt en informativ presentasjon, der dere også hadde identifiserte svakheter og forbedringspunkter i egen virksomhet knyttet til revisjonens tema.

Ellingsen Seafood AS produserer matfisk av laks i sjø i produksjonsområde 9, fordelt på lokaliteter i Nordland og Troms. Hovedkontoret ligger på Skrova, utenfor Svolvær, hvor selskapet også har slakterivirksomhet. I tillegg produserer selskapet settefisk.

Ellingsen Seafood AS er morselskap for Ellingsen Drift AS, Silver Seed AS (settefisk) og Lopack AS. Selskapet er også medeier i rederiet Brønnbåt Nord.

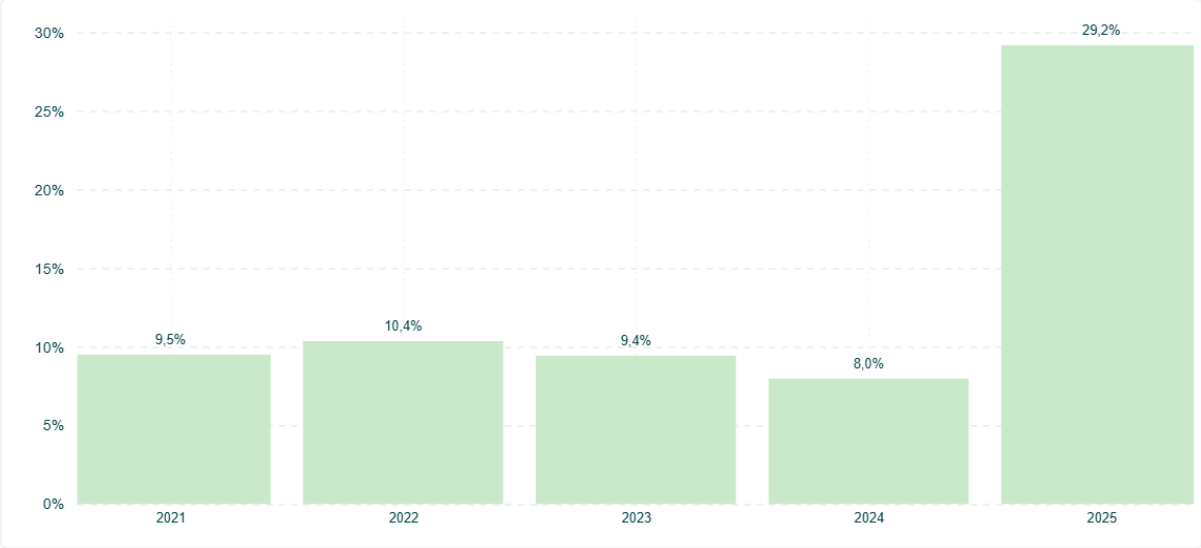
Om Ellingsen Seafood AS	
Drift i produksjonsområde	9
Antall matfisklokaliteter*	11
Antall luseoverskridelser 2025**	4
Antall påviste utbrudd listeførte sykdommer 2025**	0

**Kilde: Akvakulturregisteret,*
***Kilde: Mattilsynets registreringer*

Figur 1: Årlig beregnet dødelighetsrisiko (%) for laks i sjø i 2025 for tapskategori «døde, uforklarlig og utkast». Ellingsen Seafood AS sammenlignet med næringen i PO9.
Kilde: Mattilsynets datagrunnlag og utregningsmetode for årlig beregnet dødelighetsrisiko.

Dødelighetsrisiko (%) pr år for Ellingsen Seafood AS 2021-2025

Figur 2: Årlig beregnet dødelighetsrisiko (%) for laks i sjø for tapskategori «døde, uforklarlig og utkast», for perioden 2021-2025.
Kilde: Mattilsynets datagrunnlag og utregningsmetode for årlig beregnet dødelighetsrisiko.

5 Resultat

Denne rapporten presenterer vår vurdering av deres styringssystemer på revisjonstidspunktet innenfor revisjonens tema. Rapporten gir en beskrivelse av feil og mangler knyttet til regelverket. Prosesser, aktiviteter og tiltak dere har, og som er ivaretatt i henhold til regelverket, er ikke beskrevet.

Våre funn deles i avvik og forbedringspunkt, som vi definerer slik:

Avvik: Observasjoner der vi påviser brudd på regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi mener det foreligger risiko for brudd på regelverket, hvor vi mener virksomheten bør vurdere tiltak.

Vi har funnet fire avvik:

- Mål, delmål og tiltak
- Risikovurdering, planer og tiltak
- Avvikshåndtering
- Internkontroll

Vi understreker at det kan finnes avvik og forbedringspunkt innenfor andre tema i styringssystemene som ikke er omtalt i denne rapporten.

Våre vurderinger er begrunnet med konkrete observasjoner. Disse skal ikke forstås som en uttømmende liste, men er en overordnet fremstilling av hovedtrekkene ved observasjonen og eksempler på praktiske konsekvenser.

5.1 Avvik

5.1.1 Mål, delmål og tiltak

Avvik:

Ellingsen Seafood AS har mangler knyttet til fastsettelse av overordnede mål med tilhørende konkrete og evaluerbare delmål, samt utarbeidelse av planer og tiltak for å oppnå målene.

Hjemmel:

Forskrift om IK-Akvakultur § 5, tredje ledd bokstav e.

Begrunnelse:

Det er ikke etablert langsiktige mål og strategier som gir en tydelig og dokumentert retning for virksomhetens målstyring. Målarbeidet er i hovedsak knyttet til halvårlige mål- og handlingsplaner, men det mangler systematikk og dokumentasjon knyttet til fastsettelse, oppfølging og evaluering av mål. Dette er mangler som dere også selv har identifisert som forbedringsområder.

Vi har følgende observasjoner knyttet til mål, delmål og tiltak:

- Det fremgår ikke av dokumentasjonen hvilket beslutningsgrunnlag som ligger til grunn for målene. I åpningsmøtet opplyste dere at målene i *ID 2733 Mål Matfisk* bygger på produksjonsdata, erfaringer og innspill fra driftsledere. Verifikasjonstilsynene viser imidlertid at driftsledere i liten grad involveres, og at målene i varierende grad tilpasses den enkelte lokalitet.
- Overordnede mål for fiskehelse og -velferd er i stor grad produksjonsrettet. Dere har få konkrete delmål knyttet til fiskevelferd.
- Målene justeres underveis i produksjonen, tilsynelatende basert på produksjonsresultater, men det kan ikke dokumenteres hvordan tiltak er evaluert eller hva som ligger til grunn for endringene.
- Sluttrapporter, eller generasjonsevalueringer, inneholder i liten grad evaluering av måloppnåelse, effekt av gjennomførte tiltak og vurdering av hvilke erfaringer som bør legges til grunn i det videre forbedringsarbeidet.
- Dere har ikke etablert styrende prosedyrer som beskriver ansvar, roller og metode for fastsettelse av mål, oppfølging og evaluering. Intervjuene viste også ulik forståelse av målprosessen i selskapet, og ledelsen ga uttrykk for at dere var i en modningsprosess.

5.1.2 Risikovurdering, planer og tiltak

Avvik:

Ellingsen Seafood AS har mangler knyttet til kartlegging av farer og problemer og på denne bakgrunn også mangler knyttet til vurdering av risiko, og kan ikke vise hvordan tilhørende planer og tiltak utarbeides for å redusere risikoforholdene.

Hjemmel:

Forskrift om IK-akvakultur § 5 tredje ledd bokstav f.

Begrunnelse:

Selskapets risikostyring fremstår som lite formalisert. Dere mangler styrende dokumenter for risikostyring og farekartlegging, og kan ikke vise hvordan innhentet data danner grunnlag for et samlet, overordnet risikobilde. Roller og ansvar er ikke tilstrekkelig definert, og daglig leder har ingen tydelig rolle i selskapets risikostyring. Det fremkommer derfor ikke hvordan, eller på hvilket nivå, dere vurderer og tar beslutninger om risiko knyttet til fiskehelse og -velferd. Revisjonen fant at dere i større grad håndterer risiko når den oppstår fremfor å jobbe systematisk for å forebyggende den.

Vi har følgende observasjoner knyttet til risikovurdering, planer og tiltak:

- I intervju med ledelsen var det ulike oppfatninger av ansvar og roller i forhold til risikoarbeidet. Alle var likevel samstemt i at de lokalitetsansatte involveres i for liten grad. Dette kom også fram på verifikasjonstilsyn. Ledelsen er omforent om at bedre rolleforståelse er vesentlig for selskapets videre utvikling innen risikostyring.
- Virksomhetens risikobilde er ikke tilstrekkelig forankret og kommunisert i organisasjonen, og dere har ikke system for aggregering av risiko fra operativt- til selskapsnivå. Dårlig smoltkvalitet fremheves av daglig leder og fiskehelseansvarlig som selskapets største risiko. Dette gjenspeiles imidlertid ikke i oversendt dokumentasjon, og blir ikke nevnt som en risiko i intervju med øvrige ledelse og driftspersonell.
- Det mangler systematikk for å utarbeide og oppdatere selskapets risikovurderinger, og arbeidet er i stor grad personavhengig.
- På intervju ble det sagt at systemet for risikovurderinger var tungvint og lite brukervennlig, noe som bidro til mindre bruk. Dette var også inntrykket fra verifikasjonstilsyn.

Vi har følgende observasjoner knyttet til biosikkerhet:

- Dere har en felles biosikkerhetsplan for alle selskapets sjølokaliteter. Til tross for veiledning fra Mattilsynet tidligere i år (saksnr. 2026/7088), omtaler ikke planen lokalitetsspesifikke forhold utover avstander til andre anlegg. Det fremgår for eksempel ikke hvordan biosikkerheten skal ivaretas ved lokaliteter som deler landbase, båter og utstyr, eller hvordan sykdomsstatus, sykdomshistorikk og områdespesifikke risikoforhold er vurdert.

- Biosikkerhetsplanen utarbeides av fiskehelsansvarlig, og driftspersonell blir i liten grad involvert. Verifikasjonstilsyn og intervju viste at planen er svakt forankret hos de ansatte.
- Erfaringer og tiltak fra Branchiomonas-infeksjon på Korsnes ble ikke overført til andre lokaliteter før det oppstod nye infeksjoner der.
- På verifikasjonstilsyn ble smitte med personell og utstyr trukket fram som en av de viktigste risikoene for selskapet. I revisjonen kom det frem at opplæring og kontroll av selskapets renholdsrutiner var mangelfull. Dette på tross av utbredt deling av utstyr mellom lokaliteter, herunder fishsweep, lusetellingskar og håndhåver, som kan utgjøre en betydelig smitterisiko.

Vi har følgende observasjoner knyttet til velferd:

- Velferdsdata innhentes blant annet gjennom observasjoner fra merdkant, via kamera fra Stingray og fra velferdsscoring i forbindelse med avlusingsoperasjoner. Vi kan ikke se hvordan dataene systematisk analyseres og følges opp over tid for å identifisere trender, risikofaktorer og behov for forebyggende tiltak.
- Dere har ikke rutine for å gjennomføre gjellescoring selv om gjellehelse er identifisert som et av selskapets risikoer. Dette begrunnes med manglende historikk med AGD, selv om sykdommen er påvist både i Nordland og i Troms.
- Dere følger Mattilsynets «*Veileder om dyrehelsepersonell og bruk av ikke-medikamentelle avlusingsmetoder (IMM) på fisk*» ved avlusingsoperasjoner, men har ikke etablert en felles prosedyre for gjennomføring av velferdsscoring. Verifikasjonstilsynet bekreftet også at det ikke benyttes en felles scoringsveileder.

5.1.3 Avvikshåndtering

Avvik:

Ellingsen Seafood AS har mangelfulle rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik fra krav fastsatt i eller i medhold av akvakulturlovgivningen.

Hjemmel:

Forskrift om IK-akvakultur § 5 tredje ledd bokstav g.

Begrunnelse:

Dere kan ikke vise hvordan avvikshåndtering brukes systematisk i forbedringsarbeidet. Virksomheten har etablert en prosedyre for avvikshåndtering, men denne etterleves ikke i praksis. Ledelsen kan ikke dokumentere at erfaringer fra avvik brukes systematisk i virksomhetens risikostyring til å forebygge gjentakende hendelser og sikre læring på tvers.

Vi har følgende observasjoner knyttet til avvikshåndtering:

- *ID 1351 Prosedyre for avvikshåndtering* vektlegger blant annet registering av alvorlighetsgrad, identifisering av rotårsak og forebyggende tiltak. Alvorlighetsgrader er imidlertid ikke definert, og alle avvikene vi fikk tilsendt manglet alvorlighetsgrad. Rotårsaksanalyser er mangelfulle eller ikke gjennomført, og i flere av avvikene er det uklart hvilke tiltak som er iverksatt.
- Dere har ikke et system for sikring av kvaliteten på avvikshåndteringen. Samme person kan opprette, følge opp og lukke egne avvik, og det foreligger ingen obligatoriske trinn som hindrer lukking av ufullstendige avviksbehandlinger.
- Selskapets avvikssystem er ikke tilrettelagt for systematiske analyser av trender. I intervju med ledelsen kom det frem at avviksdata ikke brukes systematisk som en del av beslutningsgrunnlaget for mål- og risikostyring.
- Virksomheten har ikke etablert prosesser som sikrer systematisk læring og forebygging på tvers av selskapet. Hendelser rapporteres i ukentlige produksjonsmøter, men det er begrenset rom for analyse og erfaringsdeling. Dette ble også påpekt av driftsledere under verifikasjonstilsyn.
- To nærmest identiske hendelser med økt dødelighet under avlusing på Korsnes i 2025 (ID 46954) og på Soløya i 2026 (ID 51690), viser at erfaringer og tiltak fra én lokalitet ikke i tilstrekkelig grad blir vurdert og tatt i bruk på tvers av virksomheten for å unngå gjentagende hendelser.

5.1.4 Internkontroll

Avvik:

Ellingsen Seafood AS har mangler knyttet til å foreta en systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Hjemmel:

Forskrift om IK-akvakultur § 5 tredje ledd bokstav h.

Begrunnelse:

Vi kan ikke se hvordan ledelsen sikrer at internkontrollen fungerer hensiktsmessig, slik at styringssystemet bidrar til å nå selskapets mål eller sikre at selskapet overholder krav i akvakulturlovgivningen.

Vi har følgende observasjoner knyttet til internkontroll:

- Internrevisjoner baseres på tredjeparts sertifiseringer (GlobalG.A.P). Dette er i liten grad egnet til å fange opp systemfeil, noe dere også selv ga uttrykk for under åpningmøte og i intervju.
- Ledelsen har ikke en systematisk gjennomgang av internkontrollen, og vi kan ikke se hvordan ledelsen sikrer at virksomhetens styringssystem bidrar til kontinuerlig forbedring.

6. Verifikasjonstilsyn

Vi viser til tilsynskvittering etter gjennomførte verifikasjonstilsyn på følgende lokaliteter:

Lokalitetsnummer	Lokalitetsnavn	Saksnr	Dato
21795	Skravhausen	2026/140199	17. september 2026
25736	Josommarset	2026/140199	23. september 2026
34297	Stabben	2026/140199	24. september 2026

7. Dokumentliste

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet.

- Dokumentliste
- Ellingsen Seafood - Datterselskap og avdelinger
- Organisasjonskart Ellingsen Seafood
- Stillingsbeskrivelse daglig leder
- Stillingsbeskrivelse produksjonssjef sjøanlegg
- Stillingsbeskrivelse driftsleder
- Stillingsbeskrivelse fiskehelseansvarlig
- Stillingsbeskrivelse kvalitets- og HMS leder
- Oversikt møtevirksomhet i konsernet
- Risikovurdering og risikostyring
- Risikovurdering og risikostyring - Fiskehelse, fiskevelferd og biosikkerhet ved sjøanlegg
- IK-Mål Matfisk 2025, 1
- IK-Mål Matfisk 2025, 2
- IK-Mål Matfisk 2026, 1
- IK-Mål Matfisk 2026, 2
- Generasjonsevaluering Korsnes 24G
- Generasjonsevaluering Skarvhausen 23G
- Generasjonsevaluering Stabben 24G
- Prosedyre for interne revisjoner
- Biosikkerhetsplan for avd. matfisk
- Helsekontroll og legemiddelbruk
- Veterinærhelseplan matfisk
- Biosikkerhet - Flytting av slaktefisk over regiongrensen
- Biosikkerhet - Regional plan
- Biosikkerhet - Screening av smolt
- Bekjempelsesplan lus

- Kontroll med lakselus
- Avlusing i brønnbåt
- Evaluering av Thermolicer juli26 - Soløya
- Evaluering av Thermolicer nov25 - Soløya
- Forsvarlighetsvurdering og behandlingsinstruks avlusing, Soløya, Thermolicer, juli26
- Forsvarlighetsvurdering og behandlingsinstruks avlusing, Soløya, Thermolicer, nov25
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Sammenstilling av de 7 alvorligste hendelser innen fiskehelse og velferd siden april 2025
- Avvik ID 51690 – Avbrutt IMM behandling pga svak fisk
- Avvik ID 46486 - Dårlig appetitt og noe avgang på ny smolt
- Avvik ID 46406 - Forhøyet dødelighet i forbindelse med alger
- Avvik ID 49090 - Forhøyet dødelighet i M4 og M10
- Avvik ID 46585 – Litt avgang ifm intern splitting av vårsmolt
- Avvik ID 46954 – Noe dødelighet etter termisk behandling med Ro Arctic
- Avvik ID 46412 - Økende dødelighet, mistanke om giftige alger
- Internrevisjon IK-akva, lokalitet Korsnes 2026
- Revisjon på selskapsnivå
- Tavlemøte
- DL møte 21.02.2025
- DL møte 20.03.2025
- Samordnet luseplan
- Referat evaluering av mål, matfisk 1. halvår 2026
- Sjø, innspill til fastsettelse av mål for 2026
- Biosikkerhet oversikt delmål
- Beredskap Ellingsen Seafood
- PO9 Regional beredskapsplan
- Transport, behandling og flytting av fisk
- Prosedyre for håndtering av dødfisk, svimere og ensilasje
- Policy fiskehelse og fiskevelferd
- Velferd og helse, velferdsparameter Fiskens Helsestasjon, Stingray
- Velferdsindikatorer
- Godkjenning, revidering og kontroll av leverandører
- Avvik ID 50329 – Global GAP 20.02.14
- Avvik ID 50332 – Global GAP 20.06.23
- Avvik ID 50326 – Global GAP AQ 02.02
- Presentasjon til Åpningsmøte
- Tilsynskvittering Skarvhausen
- Bildedokument - Lusetellingsskjema og velferdsscore
- Bilder av lustellingsskjema - Skarvhausen merd 2
- Bilder av lustellingsskjema - Skarvhausen merd 15
- Tilsynskvittering Josommarset

- Tilsynskvittering Stabben
- Veileder IMM og velferdsparametere - Stabben
- VELFERD OG HELSE Velferdsparameter Fiskens Helsestasjon - Stingray
- Veiledning om dyrehelsepersonell og bruk av ikke-medikamentelle avlusningsmetoder (IMM)

Sammen trygger vi framtiden for mennesker, dyr og natur

Mattilsynet
Felles postmottak
Postboks 383
2381 Brumunddal
mattilsynet.no